

Број/Број: 01,02,03,04/2-05-4/08
Сарајево/Sarajevo, 28. 4. 2008.

КОЛЕГИЈУМИМА ОБА ДОМА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БиХ

КОЛЕГИЈУМУ СЕКРЕТАРИЈАТА

ЧЛАНОВИМА ИПУ ГРУПЕ ПСБиХ У ИНТЕРПАРЛАМЕНТАРНОЈ УНИЈИ

СЕКТОРУ ЗА МЕЂУНАРОДНЕ ОДНОСЕ И ПРОТОКОЛ

Предмет: ИЗВЈЕШТАЈ О 118. ЗАСЈЕДАЊУ СКУПШТИНЕ
ИНТЕРПАРЛАМЕНТАРНЕ УНИЈЕ, Кејптаун, 13-18. априла 2008. године

У периоду од 13. до 18. априла 2008. године у Кејптауну, Јужноафричка Република, одржано је 118. засједање Скупштине Интерпарламентарне уније. Босну и Херцеговину је на засједању представљала делегација ИПУ групе БиХ при Интерпарламентарној унији, у сљедећем саставу:

1. Винко Зорић, замјеник предједавајућег ИПУ групе БиХ при ИПУ,
2. Азра Алајбеговић, члан ИПУ групе БиХ при ИПУ,
3. Адем Хускић, члан ИПУ групе БиХ при ИПУ,
4. Марина Мијачевић, стручни сарадник у Сектору за међународне односе и протокол ПСБиХ.

На дневном реду 118. засједања Скупштине ИПУ-а биле су сљедеће тачке:

1. **Избор предједника и замјеника предједника 118. засједања Скупштине ИПУ;**
2. **Разматрање могућих захтјева за уврштавање тачака у дневни ред за разматрање по хитном поступку;**
3. **Општа дебата о политичкој, економској и социјалној ситуацији у свијету са општом темом: „Помицање граница сиромаштва“;**
4. **Улога парламената у успостављању равнотеже између националне безбједности, људске безбједности и индивидуалних слобода и у отклањању пријетњи демократији“;**
5. **Парламентарни надзор над државним политикама пружања стране помоћи;**
6. **Радници-мигранти, трговина људима, ксенофобија и људска права;**
7. **Усвајање тема и именовање изјестилаца за 120. засједање Скупштине.**

У дневни ред накнадно је уврштена и тачка о улози парламената и Интерпарламентарне уније у обезбјеђивању хитног престанка погоршавања хуманитарне ситуације у конфликтним подручјима и омогућавању права на самоодређење Палестинаца, посебно заустављањем блокаде у Гази и убрзавањем стварања палестинске државе кроз одрживе мировне процесе.

За предсједницу 118. засједања Скупштине ИПУ-а изабрана је Балека Мбете, предсједница Парламента Јужноафричке Републике. У свом уводном говору, гђа Мбете је изјавила да је изузетно важно што парламенти сматрају владе одговорним за њихове акције на међународном нивоу, а не само за активности на домаћем плану. Међу парламентарцима диљем свијета, како је рекла гђа Мбете, мишљење је да је спољна политика остављена у искључиву надлежност извршне власти и да се у тој области не чује глас народа који је директно бирао своје представнике.

У расправи о уврштавању тачке у дневни ред за разматрање по хитном поступку разматрано је укупно шест предлога:

1. Предлог Грчке: расправа о климатским промјенама;
2. Предлог Венецуеле: расправа о колумбијском конфликту;
3. Предлог Србије: расправа о заштити међународног права и суверенитета Србије,
4. Предлог Новог Зеланда: расправа о ситуацији у Зимбабвеу након избора,
5. Предлог Сенегала: расправа о акцијама данских парламентарца у вези са исламом,
6. Предлог Јужноафричке Републике: расправа о погоршању хуманитарне ситуације у великом броју земаља свијета.

Након што је дио земаља повукао своје предлоге, у знак подршке заједничком предлогу Јужноафричке Републике, Египта и Ирана, и након гласања, за разматрање по хитном поступку усвојена је тачка под називом - Улога парламената и Интерпарламентарне уније у обезбјеђивању хитног престанка погоршавања хуманитарне ситуације у конфликтним подручјима и омогућавању права на самоодређење Палестинаца, посебно заустављањем блокаде у Гази и убрзавањем стварања палестинске државе кроз одрживе мировне процесе.“

Пленарна расправа о општој теми 118. засједања Скупштине: „Помицање граница сиромаштва“ изазвала је велику пажњу учесника, који су једногласно изразили потребу за хитним рјешавањем питања сиромаштва. Аустријска делегација апеловала је на реалистичан приступ проблему сиромаштва, те је истакнула да парламентарци треба да имају већу улогу у контролисању спровођења акција извршне власти у овој области. Члан делегације Филипина нагласио је да је спектар сиромаштва стваран те је од свих захтијевао да покажу смисао за заједничку мисију. Истакнуо је да се рат против сиромаштва може и мора добити. Корејска делегација изнијела је предлог о оснивању тијела за смањење сиромаштва унутар ИПУ-а које би размјеном информација и искуства пратило напредак и недостатке у области смањења сиромаштва.

Општи закључак учесника засједања је да је за проблем сиромаштва потребна глобална солидарност, будући да је смањење сиромаштва саставна компонента миленијумских развојних циљева. Уколико се то не постигне, неће бити реализовани ни многи други циљеви изнесени у Миленијумској декларацији.

Допринос расправи о улози парламената у постизању равнотеже између националне безбједности, људске безбједности и индивидуалних слобода и у отклањању пријетњи демократији дали су бројни представници земаља чланица ИПУ-а, размјењујући на тај начин искуства и позитивне праксе, посебно у области људске безбједности и заштите основних права и слобода. У вези с тим, Скупштина је позвала парламенте земаља чланица да обезбиједи дјелотворне системе за учествовање јавности у њихову раду као и да одиграју кључну улогу у подизању свијести грађана о њиховим уставним правима. Такође, потребно је обезбиједити двосмјерну комуникацију са грађанима ради јачања парламентарног надзора над дјеловањем извршне власти и обезбиједити да влада буде обавезана на поштовање права и слобода грађана. Нарочито је наглашен значај независног правосуђа у успостављању равнотеже између националне безбједности, људске безбједности и индивидуалних слобода те у отклањају пријетњи демократији.

Расправа о теми: „Парламентарни надзор над политикама пружања стране помоћи“ одвијала се на основу извјештаја коизвјестилаца Francios-Xaviera de Donnea (Белгија) и Eriphane P.V. Quenema (Бенин). Скупштина је позвала парламенте земаља донатора помоћи да поштују дугорочне обавезе које су потврдили у Монтереју 2002. године, када су се обавезали на издвајање 0,7% ГДП-а за помоћ сиромашним земљама, те обезбиједи да њихове владе пружају стварну помоћ, а не да се помоћ сведе само на отписивање дугова, јер у таквим случајевима не долази до стварног преношења било каквих средстава. Нарочито је наглашена потреба да земље донатори дјелују транспарентно, не постављајући услове земљама примаоцима помоћи, јер би такви услови могли угрозити њихов развој. Учесници засједања сагласили су се да Интерпарламентарна унија мора радити са специјализованим агенцијама УН-а, нарочито са УНДП-ом и другим мултилатералним и билатералним донаторима, у жељи да се ојачају парламентарне институције у земљама које примају помоћ за развој, посебно у нестабилним земљама и новим земљама које настају као посљедица конфликта.

Скупштина ИПУ-а разматрала је и тему: „Радници – мигранти, трговина људима и ксенофобија и људска права“. Коизвјестиоци Cesar Camacho (Мексико) и Andrew Dismore (Велика Британија) у свом извјештају су нагласили неколико важних проблема с којима се човјечанство суочава. Приметили су да сиромаштво, глобализација, неравноправност полова и хуманитарне кризе у великој мјери утичу на миграције становништва, али и узрокују појаве каква је трговина људима и масовно кршење људских права. Трговина људима облик је модерног ропства и страшан злочин против човјековог достојанства. Трговина људима у уској је вези са организованим криминалом и категоризована је као трећа најпрофитабилнија криминална активност уз дрогу и трговину оружјем. Три кључне обавезе које се намећу свим државама, без обзира на њихов статус као почетне, прелазне или одредишне државе трговине људима су: спречавање и превенција трговине, истраживање, процесуирање и кажњавање трговаца те заштита жртава трговине људима. Скупштина је такође нагласила да заштита жртава трговине људима треба да буде уграђена и смјештена у сами центар законодавстава, што од влада захтијева ревидирање закона о имиграцији, као и имиграционе политике. Интерпарламентарна унија очекује од својих чланица да обезбиједи компатибилност њихових закона о миграцији, политика и пракси са њиховим програмима за превенцију расизма, ксенофобије и нетолеранције, тако што ће, између осталог, уклонити све расистичке или ксенофобичне критеријуме које примјењују на мигранте.

Када су у питању радници-мигранти, наглашена је распрострањеност експлоатације и злостављања миграната, што се посебно односи на мигранте без исправа или оне који илегално бораве на територији друге државе. Заштита њихових интереса у таквим случајевима је препуштена доброј вољи њихових послодаваца, а изазов с којим се данас свијет суочава јесте - како промовисати системе на државном нивоу који ће обезбиједити поштовање људских права и достојанства свих миграната. Скупштина је позвала парламенте земаља чланица ИПУ-а да промовишу и штите основна људска права миграната у складу са међународним инструментима, каква је Општа декларација о људским правима, те да формирају специјализоване комитете за миграције, чији би задатак био пружање дјелотворне заштите права миграната, а нарочито жена и дјеце.

На маргинама засједања, чланови ИПУ групе БиХ при ИПУ одржали су бројне билатералне састанке, међу којима издавајемо оне са представницима Велике Британије, Хрватске, Црне Горе, Србије, Аустрије и Њемачке, на којима је разматрано унапређење сарадње између ИПУ групе БиХ са ИПУ групама наведених земаља. Будући да је ИПУ група БиХ већ првог дана засједања поднијела захтјев за пријем у чланство Групе Г12+ унутар ИПУ-а, поменути састанци искоришћени су и за добијање подршке током гласања за пријем у чланство ове групе. Групу 12+ чине 44 земље, од

укупно 148 земаља чланица ИПУ-а, и она је тијело које доноси најважније политичке одлуке у вези са дјелокругом Интерпарламентарне уније.

Извјештај припремила
Марина Мијачевић
стручни сарадник за билатералне
односе и протокол

Извјештај одобрио
Винко Зорић
замјеник предсједавајућег
ИПУ групе БиХ при ИПУ

Прилог: Резолуција усвојена на 118. засједању Скупштине